

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 749

София, 20.11.2015 г.

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, ЧЕТВЪРТО ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ, в закрито заседание на шестнадесети ноември две хиляди и петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: СВЕТЛА ЦАЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ: АЛБЕНА БОНЕВА
БОЯН ЦОНЕВ

изслуша докладваното от съдията Цачева ч. гр.д. № 4659 по описа за 2015 год., и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 274, ал. 3, т. 2 ГПК.

С определение № 75 от 13.03.2015 г. по ч. гр. д. № 44/2015 г. на Бургаски апелативен съд е потвърдено определение № 3040 от 08.12.2014 г., постановено по ч.гр. д. № 435/2012 г. на Бургаски окръжен съд, с което е оставено без уважение искане на Р. Т. К. от гр. Бургас, действащ лично и като представляващ ООД „В.” в ликвидация и М. Х. К. от гр. Бургас за отмяна на обезпечение на бъдещ иск, допуснато с определение № 582 от 02.03.2012 г. по ч.гр. д. № 435/2012 г. на Бургаски окръжен съд.

Срещу определение № 75 от 13.03.2015 г. на Бургаски апелативен е постъпила частна касационна жалба вх. № 3182 от 14.04.2015 г., подадена от Р. Т. К., М. Х. К. и „В.” ЕООД. Поддържа се, че обуславящите изхода на делото въпроси, след уточнението им в съответствие с т.1 от ТР № 1 от 19.02.2010 г. ОСГТК ВКС: от кой момент започва да тече срокът за предявяване на мотивираното искане по чл. 28 ЗОПДИППД; непредявяването на мотивирано искане в срок основание ли е за отмяна на допуснатото обезпечение и в частност може ли да бъде продължаван срокът за предявяване на бъдещия иск са разрешени в противоречие с практиката на Върховния касационен съд.

Ответникът по касационната жалба Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество я оспорва като неоснователна

Частната жалба е постъпила в срок, редовна е и е допустима съобразно правилото на чл. 274, ал. 3, т. 2 ГПК вр. с чл. 23, ал. 2 ЗОПДИППД.

Обстоятелствата по делото са следните:

С молба от 02.03.2012 г., подадена от К. е поискано да се допусне

обезпечение на бъдещ иск по чл. 28, ал.1 от ЗОПДИППД. С определение № 582 от 02.03.2012 г. по ч.гр.д. № 435/2012 г. на Бургаски окръжен съд е допуснато обезпечение на бъдещ иск с цена на иска 1 619 777 лева на К. против Р. Т. К., М. Х. К., и „В.” ЕООД в ликвидация, чрез налагане на обезпечителни мерки възбрана върху пет недвижими имота и запори върху десет автомобила, суми по сметки в различни банки и дружествени дялове.

С присъда по н.о.х.д. № 882/2012 г. на Бургаски окръжен съд ответникът по обезпечението Р. Т. К. е бил осъден за извършено престъпление по чл. 252, ал.2, вр. с ал.1 НК. Присъдата е влязла в сила на 02.06.2014 г. с постановяване на решение № 158 по н.д. № 378/2014 г. на III н.о. на Върховния касационен съд. В едномесечен срок от влизане на присъдата в сила – 02.07.2014 г. не е бил предявен иск по чл. 28 ЗОПДИППД (отм.). Поискано е продължаване на срока за предявяване на иска, по което съдът се е произнесъл с разпореждане № 3106 от 13.06.2014 г., продължавайки срока за предявяване на иска с два месеца, считано от 02.07.2014 г. На 22.08.2014 г., в рамките на продължения срок, Комисията е предявила иск по чл. 28 ЗОПДИППД (отм.), представяйки доказателства за това в производството по обезпечение на бъдещия иск - л.1135 от гр.д. № 435/2012г. на Бургаски окръжен съд.

С молба вх. № 11606 от 02.14.2014 г., ответниците по обезпечението Р. Т. К., М. Х. К. и „В.” ООД в ликвидация са поискали отмяна на допуснатите обезпечителни мерки на основание чл. 390, ал.3 ГПК, тъй като искът по чл. 28 ЗОПДИППД (отм.) не е бил предявен в едномесечен срок от влизане на присъдата в сила. С определение № 3040 от 08.12.2014 г. по ч.гр.д. № 435/2012г. на Бургаски окръжен съд молбата е оставена без уважение.

Определението на първоинстанционния съд е потвърдено с определение № 75 от 13.03.2015 г. по ч. гр. д. № 44/2015 г. на Бургаски апелативен съд. Прието е, че искът е предявен своевременно в рамките на продължения срок по чл. 390, ал.3, изр. I-во ГПК.

Върховният касационен съд, състав на Четвърто гражданско отделение намира, че не са налице предпоставки по чл. 280, ал. 1, ГПК за допускане на касационно обжалване на въззивното определение на Бургаски апелативен съд по поставения въпрос от кой момент започва да тече срокът за предявяване на мотивираното искане по чл. 28 ЗОПДИППД, намерил разрешение с постановяването на Тълкувателно решение № 1 от 14.09.2009 г. по тълк.д. № 1/2008 година ОСГТК ВКС. Съобразявайки постановките на Тълкувателното решение, въззивният съд е приел, че началният момент, от който започва да тече срокът за предявяване на искането по чл. 28, ал.1 ЗОПДИППД (отм.) е влизане в сила на осъдителната присъда по наказателното производство.

Не дава основание за допускане на касационно обжалване и въпросът непредявяването на иска в срок основание ли е за отмяна на допуснатото обезпечение. Съгласно т. 2 от Тълкувателно решение № 6 от 14.03.2014 г. по тълк. д. № 6/2013 г. ОСГТК ВКС, съдът отменя обезпечението служебно, когато молителят не представи доказателства за предявяване на иска в определения срок.

Въззивният съд е съобразил така установената задължителна практика, като е приел, че молителят е представил доказателства за предявяване на иска в определения, но продължен срок при условията на чл. 63 ГПК.

Въпросът може ли да бъде продължаван при условията на чл. 63, ал.1 ГПК срокът по чл. 390, ал. 3 ГПК за предявяване на бъдещ иск е разрешен противоречиво от състави на Върховния касационен съд в определения, постановени по реда на чл. 274, ал. 3, т. 2 ГПК.

В определение № 775 от 28.10.2014 г. по ч. гр.д. № 5347/2014 г. III г.о. ВКС е прието, че разпоредбата на чл. 63, ал. 3 ГПК не изключва срокът по чл. 390, ал. 3 ГПК от приложното поле на ал. 1 и следователно няма пречка за продължаване на този срок. Същото разрешение е прието и в определение № 134 от 14.03.2014 г. по ч. гр.д. № 659/2014 г. на I г.о. ВКС, съгласно което срокът по чл. 390, ал. 3 ГПК може да бъде продължаван, като обстоятелствата, поради които искът не може да бъде предявен в определения за това срок се преценяват от съда само при постъпило искане за продължаване на срока.

Обратното становище е възприето в определение № 327 от 11.05.2012 г. по ч. гр.д. № 126/2012г. III г.о. ВКС, съгласно което предвиденият с разпоредбата на чл. 390, ал. 3 ГПК срок има различен характер и цел за разлика от посочените в общата част на исковия процес срокове за обжалване на съдебните актове. Срокът за предявяване на бъдещия иск е императивен, законоустановен и не може да бъде спиран, прекъсван или продължаван от съда. Становище, че срокът по чл. 390, ал.3 ГПК не може да бъде продължаван при условията на чл. 63 ГПК е формирано и в определение № 155 от 27.03.2013 г. по ч. гр.д. № 1962/2013 г. на II г.о. ВКС.

Предвид констатираното противоречие в практиката на Върховния касационен съд, производството по делото следва да бъде спряно и на основание чл. 292 ГПК следва да бъде предложено на общото събрание на гражданска колегия и търговска колегия да се постанови тълкувателно решение по обуславящия изхода на делото процесуалноправен въпрос по приложението на чл. 63 ГПК по отношение на срока по чл. 390, ал. 3 ГПК.

Воден от изложеното, Върховният касационен съд, състав на Четвърто гражданско отделение

О П Р Е Д Е Л И :

СПИРА производството по ч.гр.д. № 4659/2015 година на Четвърто гражданско отделение на Върховния касационен съд.

ПРЕДЛАГА на общото събрание на гражданска и търговска колегии на Върховния касационен съд да се постанови тълкувателно решение по процесуалноправния въпрос може ли да бъде продължаван при условията на чл. 63, ал.1 ГПК срокът по чл. 390, ал. 3 ГПК за предявяване на бъдещ иск.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: